

Makói Független Újság

POLITIKAINAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és tulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

Káplár-politika.

Makó, jan. 6.

Ki ne ismerné el, hogy Khuen gróf nagy és kis mungói milyen kedvesek s különösen, hogy milyen zseniálisok. Elismerjük bizony és amulva csodáljuk a koponya-berendezésüket, melyeknek ilyen ötletes megnyilvánulásai vannak, amilyenben éppen most is gyönyörködhetünk.

A kormány szekere, melynek Khuen tartaná a rudját, majdnem egy év óta benn ül a kátyuban. Nem képes mozdulni. Különösen pedig nem tud abba az irányba, melybe ő szeretne.

Szó, ami szó, nemcsak unalmas, hanem más tekintetben is kellemetlen lehet már Khuenéknak ez a furcsa helyzet.

Szépen elismerjük, hogy szeretnének már kiszabadulni.

Igen ám, csak hogy óriási súly van a szekerkőn, ami benn a kátyuban tartja őket s nem engedni még mozdulni se.

A katonai javaslatok nyomták ugy le a sárba a kormány szekereinek valamennyi kerekét. Ezt nem képesek Khuenék szárazra huzni.

Mert az ellenzék nem hogy nem segít, hanem nemzete iránt való kötelességből, éppen arról gondoskodik, hogy ezzel a podgyászszal megrakott kormány-szeker fulladjon is bele abba a pocsolóba, amelyben most van. Mert ilyen ártalmas s veszedelmes árut, mint amilyen a kormány-szeker podgyászában van, nem szabad szárazra engedni. Mert a nemzet sínylené meg rettenetesen, sőt rá végzetes is lenne.

A nemzet érdekében való gondolkozással még ki lehetne jutni a kormány-nak ebből a kátyúból. Egyszerűen le kellene dobni a kormány-szekeréről azt a súlyos árut. Csak a katonai javaslatokat kellene elejteniök s mindjárt bejelennének a rendes kerékvágásba.

Csak hogy éppen az a dolog bibi, hogy mungóék nem azok az emberek, akik a politikájukban még a nemzettel is törődnének s annak az érdekére is adnának valamit. Ez nekik csak - smarn, előttük legfőbb és minden a hatalom érdeke, amelyben az ő érdekük a legszebben nyer kielégítést.

Szóval Khuenék a katonai javaslatokkal akarnak szárazra jutni. Hogy a nemzetnek nem kellene e javaslatok, azzal nem törődnek.

Ugy gondolják, hogy majd kellenek, hogyha ők erőszakkal bár, de mégis csak rákényszerítik.

Ebben az erőszakoskodásban bámulatos csalafintaságokat sűtnek ki. A legképtelenebb s legalaptalanabb állításokat s okoskodásokat kockáztatják meg, csak hogy a nemzet félrevezessék. Csak hogy a nemzet fogadja el a katonai javaslatokat, csak hogy egyezzen bele abba a borzasztó vér és pénzáldozatba, amit a létszámemelés s az ennek folytán természetesen szintén emelkedő horribilis katonai kiadás követel tőle.

Annyira mennek, hogy most már a „káplár urat” is meg akarják szólaltatni magok mellett. Egyenesen a „káplár ur” elé utasítanak bennünket, hogy ott találjuk meg a bölcsesség követét.

Igen, a „káplár ur” elé. Nem tudhatni ugyan, hogy a „virtikli”, avagy csak a „titulirt káplár ur” elé-e, pedig a „virtikli” mégis csak bölcsőbb, mint a „titulirt”, de úgy látszik, hogy mungóék szerint akár melyik „káplár ur” megtudja nekünk holt bizonyosra, sőt csalhatatlanul mondani, hogy nekünk csakugyan nagy, egyenesen létekeinket érintő szükségünk van a katonai létszámemelésre vagyis arra, hogy Khuenék katonai javaslatai törvényyné váljanak.

A fő- és al-mungó újságok valamennyije, épp úgy a budapesti, mint a piripócsi, meg a makói mungó-lap is egy közös vezércikket hoztak a napokban, amelyben hallatlanul fölényes hangon citálnak bennünket rapportra, a „káplár ur” elé, akinek a véleménye előtt aztán kötelesek leszünk beadni derekunkat s kénytelenek leszünk a „káplár ur” kommandójára segíteni Khuenékat abban, hogy a katonai javaslatokból minél előbb törvény lehessen.

A mungó újságok nem is várnak, míg csakugyan odavonulunk hát nagy alázatosan a káplár ur magas színe elé, hogy hallhassuk jövőbe látó bölcsességeit. Mungóék előre elárulják, hogy mi is a véleménye „káplár ur” Zemaneknek, meg káplár ur Hrenyáknak rólunk, akik ilyen csökönyösen merjük elenezni a Khuen-féle létszámemelést.

Hát - hisz' ki ne olvasta volna már az újságokban - a káplár urnak szent meggyőződése, hogy vagy vak vagy hülye az, aki nem tartja szükségeseznek Khuen javaslatait. Aztán meg, hogy a had-

sereg és saját hazája ellen vét, aki nem siet segíteni a kormánynak, hogy a véderőjavaslatok mielőbb tető alá kerüljenek.

Hadseregünk - mondja a „káplár ur” - ma már a legszánalmasabb helyzetben van. Mert nem lehet betölteni a - kereteket. Igen, a kereteket. Ugy-e, milyen okos halandó is az a káplár ur. Ismeri a „kereteket” is. A „kereteket” nem lehet a mai létszámmal betölteni, folyik a bölcsesség tovább a káplár ur imádkozáshoz szelid ajakáról. A keretek betöltésére kell hát sokkal több katona, meg sokkal több pénz a - magyar nemzettől.

Azt rebegi a káplár ur, hogy egy-két században alig van már 80-90 embernél több. Amikor ebből kivesszük a „kivezényletteket”, alig marad annyi ember egy században, amennyivel becsületes ein-celn-marsot lehetne végeztetni.

Igy a káplár ur.

Azaz hogy, így ám a fizetett mungók. Akik gazdájuk parancsára így akarják meggyőzni a magyar nemzetet. Áltatással, valótlanosságokkal, hazugságokkal akar-nak félrevezetni.

Am a káplár ur tudja, hogy a katonai létszám ma sem kevesebb, mint ennek előtte volt. Ennek előtte megfelelően ki tudták tölteni a „kereteket” és mert a létszám nem fogyott s a keret nem bővült, hát épp így ki lehet ma is tölteni. A katonai sorozó bizottságok ma se vesznek be kevesebb újoncot, mint ezelőtt, dacára, hogy sokkal kevesebb az újonc-anyag, miként fogyott volna hát el annyira a létszám, hogy kevesebb volna, mint eddig?

Ez már igazán csak a mungó-koponyákban székelő rejtély lehet.

Hogy egy század nem áll még száz emberből se! Nagyszerű. Ezzel az állítással igazán félre lehet vezetni a tájékozatlanokat.

Az igazság azonban az, hogy a „Heervezen”, a „hadsereg-szervezet” tanítása szerint egy közös hadseregbeli század békelétszámának - tiszttestül, altiszttestül, kutyamosóstul, dobostul együtt - nem többől, mint csak 86 emberből kell állania, sőt a leszállított békelétszám 71 is lehet. Honvédeinknél meg a század állományát - itt is összes tisztszeivel stb. együtt - csupán 29 emberben írja elő ez a katonai szabály. Ezekből a létszámokból eddig is kitélt, ami kellett, most is kitélik. Más a hadilétszám, amikor

a tartalékosokat is behívják. Ekkor már egy közös hadseregbeli században 180 ember van, amely mellett még ott van a pótszázad szintén 180 embere is.

Honvédeinknél meg a század hadi létszáma 236, a pótszázad embere meg 228 fő.

Azt mondják mungóék, hogy lefogyott a békelétszám.

Mondaassák meg a káplár urral azt is, hogy miként fogható el. Mert azt csak nem állítja a káplár ur se, de még mungóék sem mondhatják, hogy mostanában kevesebb újoncot soroztak volna be évenként, mint eddig. Mert mindig addig soroztak, míg csak ki nem telt a létszám. Besorozták, ha kellett, még a nyomorékokat is.

Káplár urra hát ne igen hivatkozzanak mungóék. Mert épp úgy járnak vele, mint minden más csalafintaságukkal. Nekünk szánják s magok maradnak benne.

Mungóék káplár-politikájából egy cseppet se kérünk.

A nemzet meg tudja adni az ilyen politikára a választ. A káplár-mungókat meneszti, amint - megérdemlik.

Káplár ur, ki a sorból, indulj! - vagy: Herr Corporal, austréten - Marsch!

kp.

Sorozás előtt.

Mikor lesznek a sorozások.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, január 6.

Minden évben úgy van az, hogy a törvény értelmében a vármegye alispánja megállapítja a katonai sorozások sor- és időrendjét és azt megküldi a katonai hatóság-nak, mely azon nem igen szokott semmiféle változtatást tenni, hanem úgy, amint azt az alispán megállapítja, meghagyja és abban a sor- és időrendben ejtik meg a sorozást.

Csanádvármegye alispánja már néhány nappal ezelőtt megállapította az idei sorozások sorrendjét, melyet be is küldött a szegedi hadkiegészítő parancsnokságnak, mit a hadkiegészítő parancsnokság tudomásul véve, a mai napon visszaküldött a vármegye alispáni hivatalának.

Az alispán sorozási tervezete, mint azt hivatalos nyelven nevezik, feltünteteli első sorban a mérték

Megérkezett a
Győri testvérek

újonnan szervezett női zenekara.

Ma, szombaton délután 3 órától és vasárnap délután 3 órától kezdve a „KORONA”-étteremben hangversenyeznek.

Színház után
disznótor.

Friss vacsora!

alá kerülő ujoncok számát, másodsor a sorozás határnapjait, harmadszor azt, hogy a polgári hatóságot kik képviselik a sorozásnál.

Mikor ez a sorozási tervet a kezünkbe került, azt tapasztaltuk, hogy Makóról 761, a központi járásból 509, a nagylaki járásból 800, a battonyaiból 701, a mezőkovácsházaiból 475 ujonc kerül sorozás alá.

Az ideai számok és az elmúlt évi adatok összevetéséből szomorú adat tárul elénk. E szomorú adat az, hogy ez évben jóval kevesebb ifju kerül mérték alá, mint az előző években.

Ennek a visszaesésnek okát két körülményben találjuk. Egyik ok az hogy ha bár Csanádvármegyében nem nagy az Amerikába való kivándorlási hajlandóság, de még is olyan, hogy a sor alá kerülő hadkötelesek összeállításánál már mégis számottevő jelenség.

A másik ok, pedig a nagy gyermekhalandóságban, illetve a születések kevesedésében keresendő. Ez a körülmény sokkal nagyobb aggodalomra ad okot Csanádvármegyében, mint az Amerikába való kivándorlási hajlandóság. Ez a népesedés szempontjából sokkal nagyobb baj, mint a kivándorlás, mert a kivándorlók közül a statisztika adatai szerint 62 százalék visszajön és ezek a nép számánál nincsenek elveszve, de a születések hiánya valóságos nemzeti veszedelem.

Még egy másik szomorú adattal is találkozunk az utóbbi évek katonai sorozásánál. Ugyanis évről-évre azt tapasztaltuk, hogy mindig kisebb és kisebb számarány válik be katonának. Ennek okát a legtöbben abban látják, hogy sok körülmény, de különösen az alkohol mértéktelen élvezete degenerálja a nemzedéket.

Minden a körülmény arról győz meg bennünket, hogy sok, nagyon sok benső kor szakadatlanul rombolja a nemzetnek kívülről is sok irányból megtámadott testét.

Ebből rövid észrevételünk megtevése után az alábbiakban közöljük az ideai sorozás tervét:

Az ideai sorozásokat az egész vármegyében március havában ejtik meg.

A sorozás Makóvárosában veszi kezdetét és soroznak március 1, 2, 3, 4 és 5-én. A sorozás polgári elnöke Makón Hervay István Csanádvármegye alispánja, orvos Istók Barnabás dr. Csanádvármegye tisztii főorvosa.

A makói sorozást követi a battonyai járás sorozása. Itt, e járásban március 7, 8, 9, 10 és 11-én lesz a sorozás. Polgári elnök lesz Tarnay Ákos megyei árvaszéki ülnök, orvos Hoffmann Antal dr.

A mezőkovácsházi járásban március 13, 14 és 15-én ejtik meg a sorozást. Polgári elnök lesz itt Bánffy József dr. megyei árvaszéki ülnök, orvos Sehl György dr. járás-orvos.

A nagylaki járás hadköteleseit a második sorozó bizottság március hó 1, 2, 3, 4 és 5-én vizsgálja meg Haász Sándor dr. árvaszéki elnök és Schaffer Sámuel dr. járási orvos közreműködése mellett.

Utóljára marad a központi járás. Az ide tartozó ujoncokat március 23, 24, 25, 26, 27 és 28-án vizsgálják meg Hervay István

alispán polgári elnök és Istók Barnabás dr. vármegyei tisztii főorvos közbenjöttével.

Követelje mindenki az ujságáru-soktól a »Makói Független Ujságot«. A »Makói Független Ujság« mindenben a közönség érdekeinek szószólója és támogatója s az igazi függetlenségi- és 48-as eszmék kiartó harcosa.

Hajsza két világrészen át.

Egy ember kálváriája.

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, dec. 6.

Hónapokkal ezelőtt nagy feltűnést keltett Vas megyében, hogy Horváth József jómódu borólszegi molnár családját és üzletét otthagya, hirtelen eltűnt egy leánnyal. Családjá még idejekorán megtudta hogy Amerikába akar menni. Horváth hitelezői a szökevény csalás miatt feljelentették, mire Auer Károly szombathelyi vizsgálóbíró elfogatási parancsot adott ki ellene.

És itt kezdődik a teljesen ártatlan Horváth József odisszeája. A kir. ügyészség az elfogatási parancs kibocsátása napján személyleírás kapcsán sürgönyileg értesítette az összes északi kikötő városokat Horváth állítólagos szökéséről. A sürgöny megelőzte a Havreban megérkező Horvátékat. Mire tehát harmadnapra rá hajóra akartak szállni, a havrei rendőrség letartóztatta őket. Megindult a kiadási eljárás, amelynek során kiderült, hogy a magyar-francia kiadásról szóló egyezmény a hitelcsalás esetére nem vonatkozik. Ezen az alapon megtagadta a francia rendőrség Horváth kiadását.

Erre Horváth fiatal barátjával hajóra szállt és Amerikába, Cincinnati városba hajózott. Közben azonban nálunk az igazságügyi miniszteriumban rájöttek, hogy a francia megegyezést rosszul magyarázták és a franciáknak mégis ki kellett volna szolgáltatniok Horváthot. Ezen az alapon újra elfogták Horváthot Cincinnati-ban és az újból megindult kiadási eljárás eredményeképpen hazaszállították és a szombathelyi ügyészség fogházában helyezték el.

Tegnapelőtt a bonyodalmas ügy egészen új fordulatot vett. Mivel Horváth családi és szökési szándékát tagadta és előadta, hogy a hitelezőivel állandó üzleti összeköttetésben állott és fedezetül szolgálhatott nekik itthon hátrahagyott tetemes vagyona, ezek alapján a szombathelyi törvényszék vádánácsa Horváthtal szemben az eljárást megszüntette és őt szabadon bocsátotta.

A fogolyként két világrészen át hajszolt Horváth barátja, aki az ügyészség fogházába való szállításáig mindenütt vele volt, a múlt héten Bécsben meghalt.

Aki

italmérésü üzletet

esetleg

házzal együtt

szándékozik eladni, tudassa címét a kiadóhivatalban.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptára. Janár 7. Vasárnap. Római kath. G 1 Rajmund Gör. kath. December 25. B.-N.-Kar. — Nap két 7 óra 48 perckor, 4 óra 23 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Változás nem várható. Későbbi enyhülés valószínű. Sürgönyprognózis: Változás nem várható. Később enyhülés. Déli hőmérséklet: 60 fok Celsius.

Január 13: Lutheranus-bál a Koronában. Január 21: Görögkatholikus bál a Koronában.

Farsang.

Vizkereszt napján a legszigorubb egyházi emberek is szemet hunynak a táncmulatságok és egyéb hiúságok világi dolgok látásán, mert ettől a naptól kezdve egészen hamvazó szerdái, a nagybőjt stílusos bevezetéséig minden nap a vidám mulatságok, bálak és örömlök napja.

Vizkeresztkor fölébred Karnevál herceg hosszú álmából, felölti rózsaszín köpönyegét és megindul a bálternek simára kefélt parkettje felé. Vizkeresztkor megkezdődik a hivatalos farsang és csak hushagyó kedden bucsuzunk el tőle. Ma tehát megindul a bálak lavinája és ezután minden hét szombatján és vasárnapján világhosszú fog tűndöklölni minden táncterem ablakából, fönt pedig kipirult párok suhannak a valeer lüktető ütemére. Leggyorsabb, ha azt mondjuk programképpen, hogy bálszni fog egész Makó és az egész ország is.

Hushagyó kedden, amely az idén február 20-ára esik, még nagyot mulat az egész világ, azután jön hamvazó szerda. Majd akkor hamut szórunk a fejünkre és, ó elvetemedt világ, lesznek még elegen, akik azután is mulatni fognak.

A naptárra áttérve, különben az ideai farsang hosszabb, mint a tavalyi, mert 44 napig tart.

Rejtvény pályázatunk. Olvasóink szórakoztatására a mai napon érdekes újítást léptetünk életbe. Mától kezdve ezután minden héten vasárnapi lapszámunkban rejtvényeket fogunk közölni s azok megfejtői között minden hét hétfőjén egy értékes könyvet sorsolunk ki. Így nem is csak szórakoztatást nyújtunk, hanem olvasóinkat teljesen ingyen jókönyvekhez is fogjuk juttatni. Vagyis újításunk által is a kultúrát akarjuk szolgálni, a mit részben már azzal is elérünk, hogy olvasóink a rejtvények megfejtésével foglalkoznak.

Közzgyűlés a városnál. Makóváros képviselőtestülete e hó 8-án, hétfőn tartja meg Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével január havi rendes közgyűlést. Itt említtük meg, hogy hétfőn van a görög katolikusok karácsonya is. Eddig nálunk mindig az volt és mondhatjuk, hogy szép szokás is, hogy mikor valamely felekezetnek ünnepe volt, arra a napra közgyűlést nem hívtak össze.

Református adószedőhivatal. A református egyház kérelmére Galambos Ignác dr. polgármester úgy intézkedett, hogy a református adószedő hivatal a város házában helyeztessék el. Az adószedő hivatal a földszinten, a főpénztár mellett van s holnaptól kezdve ott lehet fizetni az adót.

Uj református káplán. A makói református hívek újjvárosi parochiájának az új segédlelkésze Derczy Imre, a kiről kinevezése kapcsán előzőleg már megemlékeztünk volt, elfoglalta hivatalát s már a holnapi vasárnap és pedig

dél előtt az ó-templomban, délután pedig az új-templomban istentiszteletet is tart.

Almássy Endre lemondott. A szinügyi bizottság, mint ismeretes, Almássy Endre szegedi szinigazgatónak adta az őszi szinjátzási engedélyt és vele e tekintetben a szerződést is megkötötte. Almássy Endre ma levelet intézett a szinügytartóló egyesület elnökéhez, melyben azon az alapon kéri a szerződés felbontását, mert a szinügytartóló egyesület Könyves Jenő staggione szintársulatának játzási engedélyt adott.

Meghívó. A makói függetlenségi és 48-as II-ik olvasó kör folyó hó 21-én délelőtt 10 órakor rendes évi nagygyűlést tart, melyre ezen kör összes t. tagjait ezután hívja meg, tisztelettel az elnökség. Tárgy: A múlt évi számadások betérjesztése. Jövő évi költségek megállapítása. Kör tagok számának bejelentése. A tisztikar megválasztása.

A nagy bál. Arra a bála, melyet ma este rendeztek az építendő új zsidó templom belső berendezésének biztosítására, arra igazán el lehet mondani, hogy nagy bál, nagy mulatság volt. Itt a rendezőség fáradozása mehozta a gyümölcsét. A mulatság ugy erkölcsileg, mint anyagilag a legfényesebben sikerült. A szép cél, melynek érdekében a mulatságot rendezték, minden tekintetben el van érve.

Istenítisztelet a reformátusoknál. A holnapi vasárnapon a református templomokban az istentisztelet a következő sorrendben tartják meg délelőtt 9 órakor az ó-templomban Derczy Imre segédlelkész, az új-templomban Kun Zoltán segédlelkész, a honvédban Bereczky László lelkész prédikál. Délután 2 órakor az ó-templomban Kun Zoltán segédlelkész, az új-templomban Derczy Imre segédlelkész prédikál.

Mungósóhaj. Igaz, hogy felesleg van az államkincstárban? kérdezik tőlem. Hát van felesleg? válaszolom én. Mert vagy van, vagy nincs. Ha van, Bécsé lesz az a kétszáz millió felesleg s így nekünk nincs. Ha nincs, akkor meg éppen nincs. Ez a mungó számolás és mungó finansza.

Az első magyar mise. A görögkatholikusok, kik az időt Julián pápa szerint számítják, holnap és holnapután ünneplik karácsony ünnepeit. Nevezetes ünnepe lesz ez a makói görögkatholikusoknak, mert ez alkalommal tartják az első magyar misét, melyet Boross János esperes-plébános fog mondani.

A munkásháziak kérelme. Juhász István és társai munkásházi lakók ma kérvényt adtak be Makóváros képviselőtestületéhez, melyben az ő telkeik mellett elvonuló és a város tulajdonát képező 50—50 négyszögöl területnek átengedését kérik. Az ügy már nem volt előkészíthető a hétfői közgyűlésre. Így a kérelem fölött február havi közgyűlésében határoz Makóváros képviselőtestülete.

Lutheranus táncestély. A rendezőbizottság, a január 13-án, a Kasinó helyiségeiben lezajló táncestélyre szóló meghívókat részben már szét küldötte, részben a következő két napon fogja szét küldeni. A meghívókra vonatkozó bármely irányú óhajt a lelkészi hivatalhoz kell juttatni.

A dülötak kiigazítása. A törvény értelmében a város képviselőtestülete már évekkkel ezelőtt elhatározta, hogy a dülötakat kiigazíttatja. Különösen szükség van Makón ezeknek a dülötaknak ki-

igazítására, mert ez nemcsak több meglevő birtokperben szolgál utbaigazításul, de sok keletkező birtokperben van hivatalos megakadályozni. Dacára annak, hogy a dülöutak kiigazításához igen sok magán, de közérdek is fűződik, a dülöutak kiigazítása évek óta megfenekelett. Galambos Ignác dr. polgármester a mulasztást helyre pótolandó, mint azt már napokkal ezelőt megirtuk, előterjesztést tett a dülöutak kiigazítására egy mérnök felvétele iránt. Hogy pedig ez az ügy tovább ne halasztassék, a polgármester az állásra meghirdette a pályázatot is, mely e hó 31-én jár le. A polgármester megküldötte egyben a pályázatot a József-műegyetem dékánjának is, hogy az ajánljon esetleg megfelelő fiatal mérnököt erre a munkára.

A görög katolikusok bálja. A görög katolikusok e hó 21-én tartják meg báljukat, mely a rendezőség buzgólkodása után itélve ez évben is nagy sikerűnek ígérkezik.

Talált gyűrű. A város rendőrkapitányi hivatalánál egy talált arany gyűrűt őriznek, melyet igazolt tulajdonosa a hivatalos órák alatt vehet át.

Aki szép, fajtiszta szőlőt akar, Vityé Miklós Ocsanád (Torontálmege) elismert tisztán és lelkiismeretesen kezelt szőlőültvénytelepéről hozasson olványokat, mely telepet t. olvasóinknak a legjobban ajánlhatjuk.

Tisztelettel értesítem a tánckedvelő ifjúságot, hogy az új táncanfolyamomat 1912. január hó 10-én megkezdem, amelyre beiratkozni már lehet Barcsay-utcai házamban. Érdeky József okl. táncitanító.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság” mindent megír, semmit se halogat el.

Sertéskereskedők bálja.

A makói sertéskereskedők és sertésvágók

1912. évi január hó 28-án, (vasárnap) a Korona-szálló összes termében a szegény iskolás gyermekek felruházására jótékony célú zártkörű táncmulatságot

rendez. Belépő-díj személyenként 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

Nyersolaj szivógáz diesel **MOTOROK** benzín és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás. **Drezdai Motorgyár Részv. Társ.** Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára. 147 VEZÉRKÉPVISELŐ: **Gellért Ignác és Társa** Budapest, V., Koháry-utca 4. sz. (Alkotmány-utca sarok.)

Szórakoztató.

Makó, jan. 6.

I.

Számrejtvény.

- 9. 10. 6. 2. Lakásba járunk ezen.
- 4. 11. 1. A jóból kellene annyi.
- 7. 5. 12. Kedvenc tápszerünk.
- 8. 11. Leghasznosabb igavonó.
- 3. Ez pedig egy mássalhangzó.
- 1-12. Halhatatlan magyar szónok.

A számrejtvény megfejtése a következőleg történik: Felírjuk magunk elé 1-től kezdve sorban a számokat egészen addig, a meddig a számrejtvény utolsó sora mutatja. Ennél például 1-től 12-ig így: 1, 2, 3 stb. 11, 12. Már most nézzük, hogy mit kérdez a rejtvény első sora. Például itt azt kérdi, melyik az a négy betűből álló szó, amely olyan tárgynak neve, melyen lakásunkba járunk. A mikor ezt kitaláljuk, a név betűit a sorba leírt számok alá írjuk úgy, mint a számsor mutatja. Például itt a név első betűjét a 9-es alá, második betűjét a 10-es alá, harmadik betűjét a 6-os alá stb. A mikor így egymásután minden sort megfejtünk s a betűket a számok alá megfelelőleg aláírjuk, az egészből ki kell jönnie annak, a mit a szerkesztő az utolsó sorban megfejtésül felad. Például ez esetben az összes betűk egy halhatatlan magyar szónoknak a nevét kell, hogy adják.

II.

Kockarejtvény.

1	2	3
4	5	6
7	8	9

A kockában levő számok úgy rendezendők, hogy bármely oldalról is adjuk össze, összegük egyforma legyen.

Rejtvényeink megfejtői megfejtésüket legkésőbbben a jövő hét szombatjáig 13-ikáig küldjék be szerkesztőségünkbe nevük és lakásuk aláírásával s közöttük 15-én sorsoljuk ki az igért könyvet. A nyerők neveit 16-iki számunkban közöljük s a nyermény azonnal átvehető lesz.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: **Ő maga.** (137) XIII.

A katasztrófia.

Ez a nagy titokzatos hullám gyorsan felénk hömpölygött s látva, hogy meg vagyok döbbenve, Yamba megértette volna, hogy patkányok miriádjai özönlének el-tüstént bennünket, kiáradva minden irányban, mint valami élő tenger.

A tünemény valószínűleg ismerős volt Yamba előtt, ki aztán megmagyarázta nekem, hogy ezek az állatok a lapályról a hegyes vidékre utaznak, mert ősztől tudják, hogy a nagy áradások ideje közeledik van.

Ez a rendkívüli látvány emlékezetemben marad egész életemben.

Lehetetlen volt kivennem, milyen irányban nyomulnak előre a

patkányok a roppant nagy kiterjedés miatt, melyet elárasztottak. Élénk cincogásuk azonban csakhamar tisztán volt látható s pár pillanat múlva a furcsa áradat szélei a fánkat érték s túl hömpölyögtek rajtuk olyan erővel, mely minden fogalmat felülmul. Semmi élő lény nem menekült meg. Kigyók, hüllők, sőt a legnagyobb kenguruk elhullottak eredménytelen küzdelem után. A patkányok felfalták még azokat a társaikat is, a melyek futás közben megbótolva felfordultak. Sajátságos látvány volt, hogy a nagy hadsereg egy pillanatra sem látszott megállni. Ugy vettem észre, hogy mindegyik patkány egyszerűen harapott egyet belőle, bármilyen zsákmány esett az útjába és aztán ment tovább a többiekkel.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Gabona árak:

- Buza: 21-20 - 21-40 "
- Kukorica: 16 - 16-40 "
- Árpa: 16-20 - 16-40 "
- Zab: 18 - "

Az árak 100 kilogrammonként értendők.

Hagyma árak:

- Vörshagyma: 13 - 14 K.
- Foghagyma: 15 - 16 "
- Petrezselyem: 22 - 24 "
- Sárgarépa: 10 - 11 "
- Dugnyagyma: 36 - 38 "

A hagyma árak 100 kilónként értendők.

Az „ŐRANGYAL”

disztemetkezési vállalat

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy temetkezéseket, temetésekhez való gyógyszer-cikkeket a legegyszerűbbtől a legdrágábbig — a mai modern kor és izlés szerinti kiállításban — a legszolidabb árban eszközöl. Ravatalozásért és gyógyszer-csészért külön díj nem számítatik. Tölgya keresztek és fejfák a legolcsóbb árban szereshetők be nálam. A névelirat arany és ezüstözéséért külön díjat nem számítok fel.

B. pártfogást kérve: 161 özv. Gyurik Lajosné, Kenyér-piac. (Tókey-házban.)

Kukorica

és **OCSU** jóminőségű száraz kapható

Stern Sámuel

magtárában, Eötvös-utca, Marosi magtár.

„OLLA” bebizonyítottan a legjobb higiénikus **GUMMI** 2 évi jótállás minden dróbrt. Ára 4, 6 és 8 K tucatjéért. Mintajuttemé nyek 12 drb válog. 5K

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:

- Egész évre 14 Kor.
- Félévre 7 Kor.
- Negyedévre 3 K. 50 fill.

Gyomorhaj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű házszer

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorirrágást, hasmenést és egyéb gyomorirrágást. Hirtelen rosszillet és utazásoknál nélkülözhetetlen házszer. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában. Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utazatóktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon elí x. f. m. árú védjegye rajta van.

„OLLA” GUMMIT több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja. OLLA kapható minden gyógyszer-tárban s jobb drogáriumban. Érdekes árjegyzéket kélk OLLA Gummi-gyár Wien, 1366. Praterstr. 57

Keveset használt új **asztal-tűzhely** vendéglőbe is alkalmas e l a d ó. Szegedi-utca 39. sz.

Szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány átadás.

Aki egészséges, olesó és tartós szép szőlőt, valamint erőteljes nemes gyümölcsöt akar, teljes bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

Magyarország leglelküismeretesebben vezetett szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány telephöz Ús-Csanádon (Torontálmege), ahol szokvány minőségű I. rendű gyökerező fás és sima zöldoltványok bor- és csemegefajokban, amerikai sima és gyökerező és vesszők a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőoltvának külön e célra választott fajok. Gyümölcsfaoltványokban a legnemesebb alma, kört, cseresnye, meggy, kajszinbarack, őszibarack, szilva, ringló és díó.

Nemes rózsá oltványokban szintén nagy választék. Sarga Orpington fajbaromfi-tenyésztés.

Mindenben előjegyzés őszi és tavaszi szállításra elfogadtnak. Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

III. Beccses uraságotól örömmel értesítem arról, hogy amit rendeltem gyümölcsfa oltványokat, mind nagyon gyönyörűen beváltak, az egész mennyiség közül még csak egy sem maradt el, tehát ilyen módon méltó köszönetem nyilvánítom uraságotnak, stb.

Gyöngyös-Solymos, 1911. IX. 14. Tisztelettel Gyenes János.

Csanádpalota község előljárósága.

1933—911. sz.

Árverési hirdetmény.

Csanádpalota község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község vadászterületét képező 10095. kat. holdnyi rész a vadászati jog gyakorolhatása tekintetéből 1912. évi január hó 1-től 1917. évi július hó 31-éig terjedő időre a község székházánál 1912.

évi január hó 18-án délelőtt 10 órakor megtartandó árverésen haszonbérbe fog adatni, melyre az árverelni szándékozók ezennel meghívattak. — Az árverési feltételek az árverés napjáig a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csanádpalotán, 1911. évi augusztus hó 12-én.

Nikolich s. k. Perneki s. k. jegyző. bíró.

Figyelmes kiszolgálás! Olcsó árak!

Üveg- és porcellán szükségletét ne vegye meg addig, amíg

Kocsis és Skopál

(Főter, Böhm-házban) olcsó áraiért és finom áruiról meg nem győződik.

Készítünk képkereteket a legegyszerűbbtől a legpazarabb kivitelig. — Elvállalunk lakásokat villamos bevezetésre és

[11] **villamos csillárokkal** való felszerelésre. --- Tartunk raktáron: alpaka és ezüst használati cikket, diszműarut nagy választékban.

Kölcsön edények! Épület üvegezés!

Alkalmi és menyasszonyi ajándékok! Kávéházi és vendéglői edények!

Aki arcának üdeségét s kezének, fogának fehérségét meg akarja tartani csak **Tubarózsa-**szépitőszereket használjon. Tubarózsa-krém az arc fényességét, pattanásokat, arcráncokat megszüntet. Teljesen ártalmatlan!

Tubarózsa-kenőcs a legjobb sömör, szeplő és májfolt elmulasztására!

Tubarózsa-tej-től az arc hófehér lesz!

Tubarózsa-hőlgypor, Tubarózsa-szappan, Tubarózsa-szesz, Tubarózsa kölni víz, Tubarózsa-hajszesz, Tubarózsa-illat stb.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjobban elősegíti! o o o o o

Az őszülő hajnak eredeti szint ad a **Hajregenerátor!**

»Salofor« a kéz- és lábizzadást legbiztosabban megszünteti! Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességek nagy raktára.

JENEI SZÉKELY LAJOS gyógyszerháza a »Szent István«-hoz **MAKÓN.** (a római kath. templom mellett.) Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Ibolya-krém, a legjobb hatású arc- és kéz-
szappan, finomító szerek
puder, Egyedül kaphatók!

SÁNDOR ZSIGMOND

»Az isteni gondviselés«-hez címzet gyógyszerházaiban.
KA KÓN, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-krém 1 korona. Nagy raktár mindennemű engedélyezett különlegességekben: kötszerek, gumi-cikkek, kozmetika- és illatszerekben, 205
Ibolya-puder 1 korona.
Ibolya-szappan 70 fillér.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A száznak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a **KUDAR-féle**

antiseptikus és aromatikusan fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az **Ideál-arcfenőcsöt** használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalosságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerházaiban szerkesztettek be. ellátva — és

Telefon-szám: 68. Telefon-szám: 68.

Lapkihordó-fiúk felvétetnek.

A köztudatba ment át, hogy csakis 170

Kállai Lajos motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28. szám.

szállítja teljes jótállás mellett a leghirnevesebb motoroséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen mindenki gazda dísz-főarlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés! KÁLLAI LAJOS hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

Figyelem! A „Menyasszony“-hoz címzett o rőfös- és divatáru üzletbe o a „Makói Ujság“ bérházában, a püspökkerttel szemben megérkeztek az őszi- és téli újdonságok, amelyek rendkívül olcsó árért lesznek a tisztelt vevőközönségnek rendelkezésére bocsájtva, így mindenkinek saját érdeke a „Menyasszony“ üzletét felkeresni és meggyőződni, hogy szépet, jót olcsóért csak ottan lehet vásárolni, u. m.

Valódi angol szövét 140 ctm. széles ezelőtt 3 frt., most 1 frt. 60 kr.
Legújabb tiszta gyapju kosztüm-szövet 140 ctm. széles ezelőtt 3-50 frt., most 1-90 frt.
Legfinomabb lüszter 140 ctm. széles ezelőtt 3-50 frt., most 2 frt.
Gyapju posztó, legjobb minőség, ezelőtt 2-20 frt., most 1-20 frt.
Czibelin posztó, ezelőtt 1-20 frt., most 60 kr.
Legújabb és legfinomabb francia parket, ezelőtt 60 kr., most 38 kr.
Legújabb flanel parket, jó mosó, ezelőtt 50 kr., most 37 kr.
12/4 Berliner kendő, ezelőtt 4-50 frt., most 3 frt.
Kelengye-vászon, ezelőtt 8-50 frt., most 6 frt. 1 vég.
Czérna-vászon, ezelőtt 65 kr., most 36 kr. mtr.
Czérna-kanavász, ezelőtt 9-50 frt., most 6-50 1 vég.
Czérna-zephier, ezelőtt 8 frt., most 5-50 1 vég.

Továbbá ágyterítők, függönyök, szőnyegek, kartonok, festők, selyemkendők és minden e szakmába vágó cikkek mesés olcsóért kaphatók.

Eladó. Sugárton az ár-
vaházzal szemben
a felépült két új
ház közötti 8 öl széles, 205
négyzetméteres területű

házhely eladó.

Ha vevő kívánja, vele eladó
az ugyanott levő 8 öles új
szin, mely az oda építendő
házra tetőnek megfelel.

Bővebbet

Grünstein Márk,
(271) főtéri irodájában.

Szép elsőrendű zöld

here-széna

kapható

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Hirdetés.

Aki egy darab 1000 négy-
szögöles parcella-földet el
akar a d n i jelentkezzék.
Hol? Megmondja lapunk
kiadóhivatala. Dessewffy-
tér 7. szám alatt.

Olcsón vásárolhat!

ha fűszer áruit, rumok, theák, cognacok, fűgék,
friss pörköltös kávék és mindennemű esemege-
dolgoit

Kovács Károly újonnan felszerelt fűszer-
és esemege kereskedésé-
ben szerzi be. — Üzlete a szegedi- és Kálvin-
utca sarkán, Glück-féle ház.

FIGYELEM!

2000 darab legújabb felvételű hanglemezzel, 100 darab leg-
újabb éneklő gép és éneklő gép alkatrészek és tűk ere-
deti gyári árban lesznek elárusítva míg a készlet tart
Glück Samu gépraktárában.

Újdonság!

Előre és hátra varró eredeti karikahajós varrógépek,
Minerva egy tengelyes, sülyesztős karikahajós varró-
gépek, Central-Bobbin és Singer rendszerű csolnakos
varrógépek, varrógépekhez való mindennemű alkat-
részeket eredeti gyári árban szállít Glück Samu
gépraktára Makó.

Legújabb!

Lábbalhajós mozsolókat, kuphengeres répvágókat, szecskavá-
gókat, újonnan hitelesített mérlegeket, mosó- és mángorló gé-
peket, mélyen leszállított árban és kedvező részletfizetés mellett
szállít Glück Samu gépraktára Makó, Szegedi-utca.

Házeladás.

A Zöldfa utcán lévő 850 számú
HÁZ szabad kézből örök áron
eladó. Ugy szintén a Petőfi-
utca 2429. számú
háznál több lakás bére adó.
(278) Értekezni lehet

Veres Sándor,
tulajdonossal, Zöldfa utca 850. sz. a.

Hegyi- és homoki újborok

50 literen felüli vételnél

26 krajcár literje,

helyben

32 krajcár,

kisebb vételnél 34 és 36 krajcár.

Mindennemű kiváló minőségű

ó-borok,
pálinkák, likörök és

tea-rumok

kedvező árban kaphatók

Iritz Sámuel özv. cégnél

Valódiságért szavatosságot vállal cég.

— Adjuk át a carabinieri parancsnokának, nem,
inkább a járásbíróknak!

A báró maga előtt látta az egész jelenetet, ott
volt ő is a tömegben, rémes világossággal hallotta az
egyedül hangjait . . . A gyermekek azzal mu-
latták magukat, hogy póznára tüzték a kalapot és e
rögtönzött zászló mögött megindult az egész falu a
járásbíró felé.

Önkénytelenül rohant ő is, hogy utolérje a gyer-
meksereget, egy pár nyaklevest osszon ki jobbra-balra
s magához ragadja a kalapot.

Anélkül, hogy tudná, mi történt, egyszerre a San-
tafusco felé vivő országúton látta magát, fél órányi
távolságra a villától. Egy titokzatos erő űzte ki a Porta
Capuanán és tovább utról-uttra, ösvényről-ösvényre,
míg a jól ismert ódon tornyot felmeredni látta maga
előtt. Erre egy rándulásra megállott, lihegve, porral
fedve, megrémülve a saját ostobaságától.

Visszatért a városba és Compariellohoz ment, hogy
erőt gyűjtsön magának. Az absinth el szokta párolog-
tatni a gőzöket a fejében, felderíteni az eszméletét . . .
Ugyan mi is jutott az eszébe?

Igen, a villába akart, oda kellett mennie, de nem
gyalog, mint egy csavargó, mint a hogy majdnem meg-
tette. Nem, állásához mért fellépéssel, vadászpajtások
és életvidor szépek vig társaságában vagy Marinella
kisérétében.

Erős kísértés szállta meg, hogy az egész világot,
a menyeyi atyát Mefisztófelessel együtt kihívja . . . De
még idejében meggondolta, hogy e derék földnépe,
mint feslett életű istentelen embert különben is a fekete

mindig nem jelentette azt, hogy a Don Cirillo kalapja
volt. Senkinek sem juthatott ilyesmi az eszébe. Senki-
nek sem volt még sejtelve sem róla, hogy valami baj
érte a barátot . . . De az a boldogtalan kalap min-
denesetre veszély maradt, nagy veszély. Az emberek
olyan kíváncsiak . . . az emberek . . . az emberek . . .

A szót Don Ciccio idézte vissza emlékezetébe, a
mint a borbélynál perorált és Don Ciccioval hirtelen
Filippino jutott az eszébe, a kalapos és az ő lutrinye-
reménye. Hallotta és egy pár ujság is közölte, hogy a
barát a ternót egy kalapért adta.

Don Coriolano felugrott! Lobogó lángban állani
érezte az agyát. A mosdó medencéhez sietett, tele töl-
tötte s fejét a nyakáig a hideg vízbe dugta.

Valóban minden iszonyatossága mellett groteszk
volt, hogy egy embernek, mint ő ilyen torturákat kel-
lett kiállani . . . egy kalap miatt. Hol maradt Macbeth
e mellett?

Miután az első réműlet megszűnt, újra tisztábban
kezdett gondolkodni és a helyzetnek egyenesen a
szemébe nézni.

A számtalan eszme közt, melyek agyában ková-
lyogtak, volt az is, hogy ne várja be a veszélyt, ha-
nem tüstént messze országokba meneküljön, de hig-
gadt megfontolás csakhamar eltérítette ettől a gondo-
lattól.

Vagy felfedezték már a kalapot és a corpus de-
licii ebben az órában az igazságszolgáltatás kezében
van . . . akkor minden szökési kísérlet csak veszé-
lyes, bármily messzire menekülne is, a törvény karja
még messzebb ér. A menekülés akkor annyi, mint ön-

Ertesítés!
Naponta friss, eredeti
kőbányai
gyári töltésű
MALÁTA-SÖR
kapható Iritz Sámuel özv.
cégnél.

Biztosítom
hogy nem bánja meg
ha finom 14 karátos
arany ékszer, zseb-
és modern hárfa ütő
ingaórákat akar venni,
vagy javíttatni ha
bizalommal felkeresi

Vidor Manó
műorás és ékszerész üzletét
MAKÓN. Főtér. Az Otthon-
kávéház mellett.

Ma nagy próbabál

Érdeky József összes tánc helyiségébe

NŐI FELÖLTÖK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban;

színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

o o Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. o o

Mértékszerű rendelősek elsőrangú munkásokkal saját

műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és

füzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék
Keresztelő párnák
fejkötők és himzet,
pique paplanok.
Női blúzok a legizlé-
sebb kivitelben.

(171) Szőrmeárúk,
boák, muffok a legegyszerűbbtől a
legfinomabb kivitelig.
Legujabb divatu

női- és leánykalapok!
Posztó, biber, selyem, bársony- és
gyászkalapok állandóan raktáron.
Diszítések és alakítások
a legujabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa Makó. Főtér, (az
Otthonkávéház mellett)

Olcsó föld.

190 hold kitűnő minőségű fekete
föld 1200 négyszögölével 5-10
holdas vagy nagyobb részletekben
400 forintért holdanként. Megvétel-
nél egyharmad ára fizetendő, két
harmadát a H. M. Vásárhelyi Ta-
karékpénztár adja rá. Fekvése
Szentesehez és Csongrádhoz közel,
vasutállomás két kilométerre. Mel-
lette 2000 hold szintén parcellázva
lesz. Ugyszintén Valkán és Mokrin
közelében 120 hold 1600 négyszög-
ölével kitűnő föld holdja 500 for-
rintért. Értekezni: Reiter Mártonnal,
H. M. Vásárhely, Petőfi-utca 4. sz.
az emeletes házban.

Bor eladás! Saját termelésű
tisztán kezelt

155 tárnoki

BORAIMAT

zárt üvegekben, literjét

36 krajcárért

árusítom. - 10 literen felüli vé-
telnél 2 krajcár, 100 literen felüli
vételnél 4 krajcár árkedvezményt
adok. - Továbbá ajánlom kis-
kazánon főzött, tiszta

türkölly-pálinkáimat

poharanként is. - Tisztelettel

Kocsis Sándor

Makó, Damjanics-utca. 4.szám a.

magát bevádolni . . . vagy pedig még e helyén fek-
szik a kalap, mint nagyon is lehetséges, sőt valószínű
volt. Ez esetben okosabb oda menni és az átkozott
rémkisértetet eltávolítani, melynek felfedezése a legjobb
esetben is a faggatásoknak, megidézéseknek és kihall-
gatásoknak végtelen láncolatát vonná okvetlenül maga
után.

Hatalmas szervezete lassankint ura lett a rázkód-
tatásnak, mely egy kevésbé erős természetet halomra
döntött volna, sőt oda jutott, hogy az egész komédián
nevetni tudott.

- Milyen számár is vagyok én, - gondolta. -
És ha nem egy, de száz kalapot találnának: ki állít-
hatja azért, hogy Cyrill pateren gyilkosságot követtek
el? . . . És ha mindjárt száz barátot találnának egy
helyett: ki bizonyíthatja be nekem, hogy én vagyok az,
ki őt meggyilkoltam?

Nincs Nápolyban elég kamorrista, kik egyenesen
arra látszanak teremtvé, hogy az ilyen esetekben bün-
bakul szolgáljanak? Nekem csak annyit kell tennem,
hogy ne engedjem az embereket a villában sokat
ögyelegni. A kulcs még mindig a községi jegyzőnél
van és mert a park friss és sűrűen lombos; misem
lenne természetesebb, mint hogy a jó santafuscaiak
a forró déli órák alatt a tuják árnyában egy kis al-
vásra használják fel.

E gondolatra új szivdobogást kapott a báró.

Ha sejtelméi valóságban alapultak, a falusiak nyolc
nap óta zavartalanul jártak-keltek a villában.

A temetés alkalmával még az épület belseje is
nyitva állott előttük és így az oldalszárny is az istál-

lókval. Nem több mint valószínű volt tehát, hogy ki-
váncsi gyermekek egész a végzetes udvarig hatoltak s
megtalálták ottan a kalapot.

Fulladozott. Parancsoló szükség friss levegő után,
kiüzte a házból, ki az utcára. De ide is követte őt a
kalap kísértete. Minden erőfeszítés, melyet tett, hogy a
kellemetlen gondolatától szabaduljon, hasztalan volt.

Minden utcasarkon szemébe szökött valami, ami
az átkozott nemezt juttatta eszébe. A legelső pappal
való találkozás elég volt, hogy a félelem verejtékét
üzze a porusaiba. A mint egyet a tömegben felbuk-
kanni vagy valamely utcasarkon kifordulni látott, le-
gott úgy érezte, mintha valami megmagyarázhatatlan
hatalom üzné közelébe, utána rohant utcákon és tere-
ken keresztül, emberek és járművek tömkelegén át,
egészen ki a városból, a tengerparton, a rakodó par-
tokon végig.

És az éjjeli madár örökösen a háta mögött, örö-
kösen gondolatok és képzelődések, melyek lázt korbá-
csoltak végig az erein.

A gyermekek, kik a kalapot megtalálták, termé-
szetesen diadallal cipelték be a faluba. Általános cso-
dálkozás.

- Egy kalap! Egy papi kalap! Ugyan kié lehet?
Hol találtátok?

- A villában.

- De mely helyen?

- Egy téglarakáson . . . Vigyük a plébániára?

A plébánián pedig Don Antonio lakik és Don An-
tonio olvasta a „Popolo Cattolico“-ban az egész his-
tóriát a Don Cirillo eltűnéséről. Talán az övé lenne ez
a kalap?